

Welkom

Inspiratiedag gemeenschapsinfrastructuur

Platform Toekomst
Parochiekerken

PARCUM vvsg

vvsg

VR
29/11

Buurtsalon

20:00

ZO
01/12

Huisraad

11:00

MA
02/12

Eva Luna Yoga

19:00

DI
03/12

Zang als meditatie

19:30

DI
03/12

**Pastoryklap : Pastory,
gemeenschappelijk goed?**

20:00

DO
05/12

Donderdagconcert - Ehsan Yadollahi

20:00

VR
06/12

Buurtsalon

20:00

ZA
07/12

**Zin om meer uit je tuin te halen, te
genieten van de natuur?**

14:30

Aanleiding

1. Onderzoek wijst uit
2. Beleidstraject

Maak dorpszalen opnieuw het kloppend hart van het platteland

GESCHREVEN OP
5 SEP 2024

Landelijke Gilden roept op tot dringende investeringen in ontmoetingsinfrastructuur. Zet je mee in als lokale afdeling en organiseer een actie rond je dorpszaal.

Grote maatschappelijke uitdaging

1. Infrastructuur enerzijds in stand te houden (en te verduurzamen)
2. en anderzijds verder uit te bouwen in de huidige maatschappelijke context en financiële realiteit.

Buurtbewoners halen slag thuis, parochiezaal in Melsen (Merelbeke) mag dan toch blijven

Nieuwe partnerschappen

- Vlaams overheid
- Lokale besturen
- Investeerders
- Diverse groepen en individuen gebruikers

De Grimbergse tak van de jeugdbeweging KSA wordt een vaste gebruiker.
Foto: Gemeente Grimbergen / Patrick Bastin

Oud vrederecht wordt plek voor verenigingen in Grimbergen, werken kunnen van start gaan

Doelstellingen

- De Vlaamse Regering en lokale besturen hebben een structurele visie en beleid rond (de financiering en de beheersvormen van) gemeenschapsinfrastructuur.
- Het middenveld heeft in gemeenschapsinfra diverse strategieën en ervaringen en deelt deze met elkaar om zo maximale impact en sociale cohesie te creëren.

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Sociale Wetenschappen

Ontmoetingsplaatsen voor een snel veranderende buurt

Stijn Oosterlynck

Stijn.Oosterlynck@uantwerpen.be

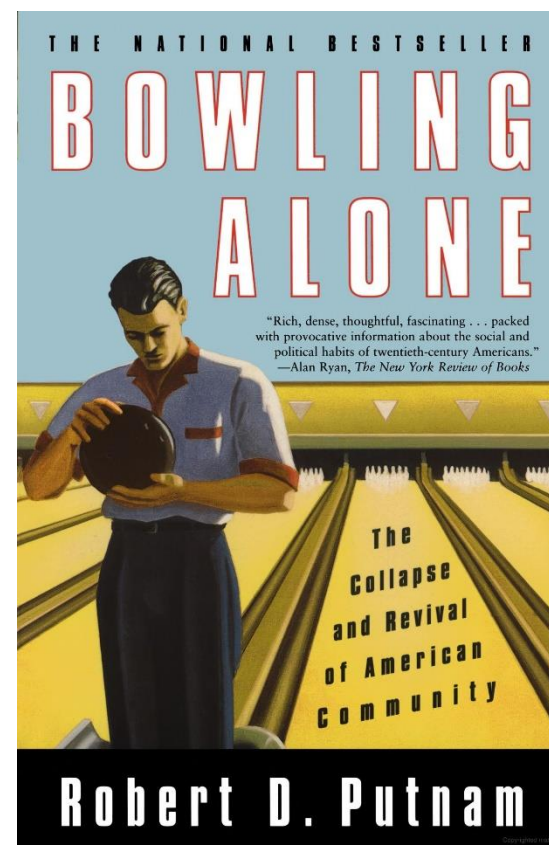
Centre for Research on Environmental and Social Change (CRESC)

Antwerp Urban Studies Institute

Universiteit Antwerpen

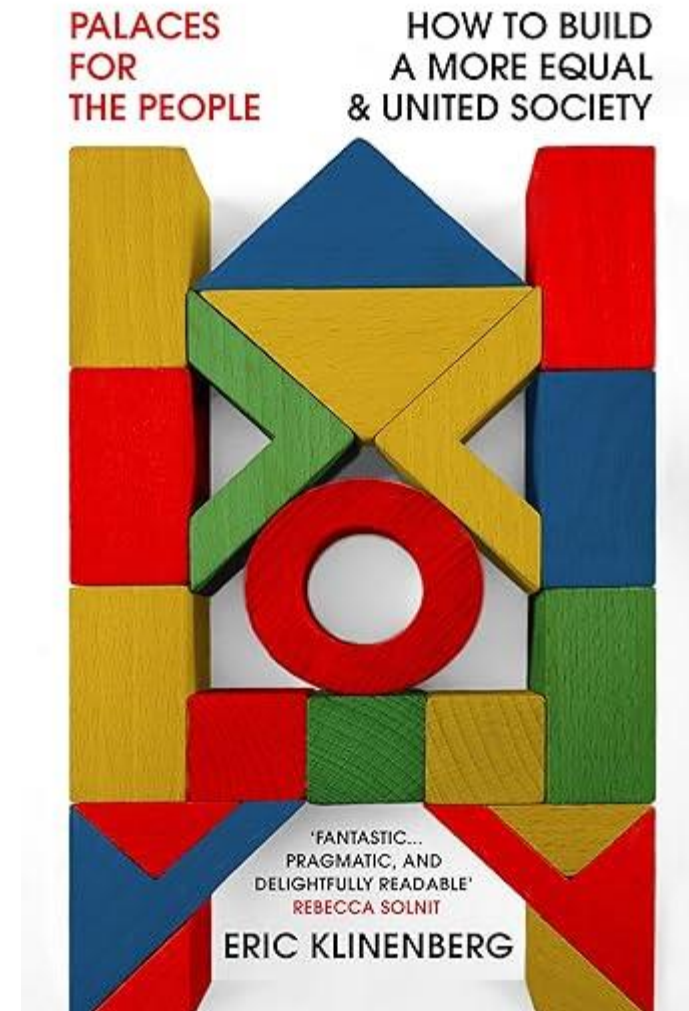
Gemeenschapsleven in verval?

- in moderne samenlevingen altijd idee dat gemeenschapsleven achteruit gaat
- Robert Putnam: achteruitgang in sociaal kapitaal in VS sinds 1950s
  - minder participatie van burgers in verenigingen en publieke leven
  - sociale isolatie, meer participatie in individuele activiteiten ('bowling alone')
  - vooral overbruggende contacten lijken moeilijker tot stand te komen
  - in etnisch-culturele diverse wijken, trekken bewoners zich meer op zichzelf terug ('hunkering down') – maar gecontesteerd: veroorzaakt door diversiteit of ongelijkheid?

Sociale infrastructuur

- alleen ... morele oproepen en ingrepen voor meer publiek engagement in lokale samenleving bleken – ondanks populariteit van analyse – weinig effect te hebben
- meer aandacht nodig voor materiële fundering van sociaal leven: sociale infrastructuur
- alle plaatsen waar mensen elkaar ontmoeten, kan zowel publiek als privaat zijn

Sociale infrastructuur

- eerder dan gedeelde waarden en normen stimuleren herhaalde contacten, participatie in gezamenlijke projecten en delen van ruimte sociale cohesie, vaak als bijproduct
- sociale infrastructuur is echter vaak 'zwakke' functie op (stedelijke) vastgoedmarkt, nl. weinig economische rentabiliteit (ivm. wonen en handel)
- vereist dus 'interventies' om te vermijden dat sociale infrastructuur in verdrukking komt

Sociale infrastructuur

- eerder dan gedeelde waarden en normen stimuleren herhaalde contacten, participatie in gezamenlijke projecten en delen van ruimte sociale cohesie, vaak als bijproduct
- sociale infrastructuur is echter vaak 'zwakke' functie op (stedelijke) vastgoedmarkt, nl. weinig economische rentabiliteit (ivm. wonen en handel)
- vereist dus 'interventies' om te vermijden dat sociale infrastructuur in verdrukking komt

Wie bewaakt sociale infrastructuur?

- wie is de 'bewaker' van sociale infrastructuur?
  - (lokale) overheden: publieke vastgoedportefeuille en -strategie
  - (grote) middenveldorganisaties: vastgoedportefeuille en strategie? (bv. mutualiteit, vakbond, Kerkparochies, ...)
- grote uitdagingen: verandering of reductie van activiteiten en ruimtenoden, regelgeving rond ecologische renovaties, stijgende ruimtenoden?..

Ruimte als instrument van middenveldbeleid

- ondersteuning van verenigingen door lokale overheid meestal ad hoc, maar 'ruimte voorzien' wordt ontdekt als beleidsinstrument
  - vaak sectoraal en onduidelijke toekenningsregels
  - publieke vastgoedmaatschappij bekijken vastgoed economisch en (recent) ecologisch, maar minder vanuit maatschappelijke meerwaarde – stellen zich ondersteunend op
  - trend naar delen, maar vragen over financiering- en beheersmodel

**for
maat**

EEN MOOIE TOEKOMST VOOR ALLE JONGEREN

- Met investeringen in infrastructuur voor jeugdwerking, speelpleinen...
- Extra investeringen in jeugdzorg
- Aandacht voor het mentaal welzijn van onze jeugd

Vlaams Regeerakkoord 2024-2029

171

We onderzoeken de mogelijkheden van een **specifiek subsidiereglement voor bovenlokale jeugdinfrastructuur** dat inspeelt op prioriteiten van de jeugdsector en steunt op cofinanciering. Lokale besturen zijn een belangrijke partner in het realiseren van kwaliteitsvolle jeugdinfrastructuur. Ze worden er nauw bij betrokken, zodat ze hun regierol lokaal kunnen versterken.

VVSG

Eind 2021 hadden de Vlaamse gemeenten en OCMW's in totaal ruim 8,1 miljard euro schulden uitstaan. Dat bedrag ligt zowat 2 miljard euro lager dan in 2013. Ook de rentelasten wegen budgettair steeds minder zwaar door.

[bron](#)

Goed
nieuws
Wat Fijn!

Belfius

Voor de Vlaamse gemeentebesturen oogt de financiële balans aan het einde van deze legislatuur verrassend positief. Ondanks bijzonder woelige tijden met de covidcrisis, een galopperende inflatie met fors stijgende loonkosten en bouwkosten, een energiecrisis en tot slot fors toegenomen rentes.

De lokale investeringsbudgetten gaan hoofdzakelijk naar 'mobiliteit' (wegeninfrastructuur en riolering, elektrificatie van voertuigen), maar ook steeds meer naar 'cultuur en vrije tijd', 'natuur en milieubeheer' (waterbeheer en klimaatverandering), 'wonen' en 'ondernemen'

[bron](#)

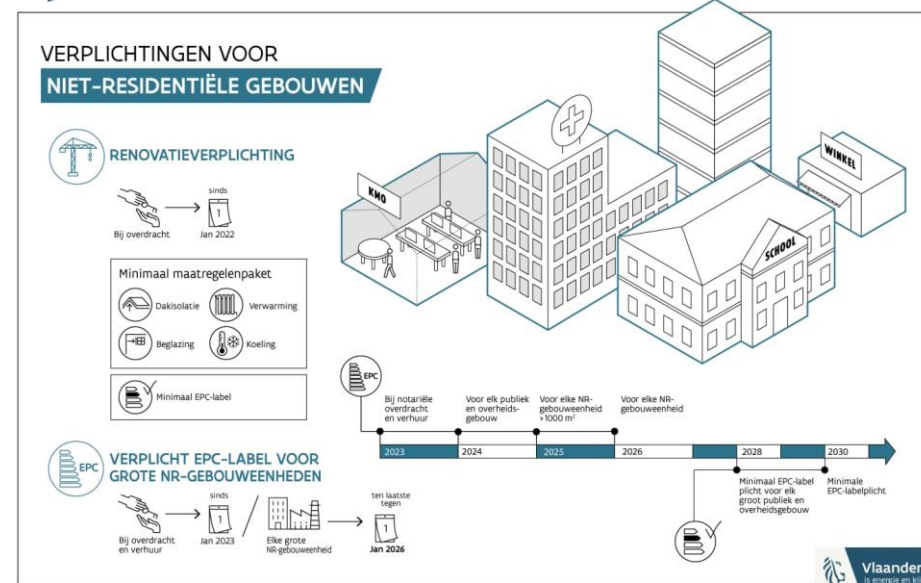

Door de hogere bouwrijzen worden projecten immers vaak uitgesteld, geschrapt of krijgen ze een lagere prioriteit. De prijzen van bouwmaterialen zijn de voorbije jaren fors gestegen als gevolg van economische schaarste in de bevoorradingsketens en hogere energiekosten

Vanaf 2030 moet elke kleine niet-residentiële gebouweenheid sowieso over een EPC beschikken, los van verkoop en verhuur. Er geldt dan immers een minimale label-eis, die moet aangetoond worden via het EPC. De minimale label-eisen zijn als volgt:

	2030	2035	2040
KNR in gebouw met meerdere eenheden of in gesloten bebouwing	D	C	C
KNR in open of half open bebouwing	E	D	C

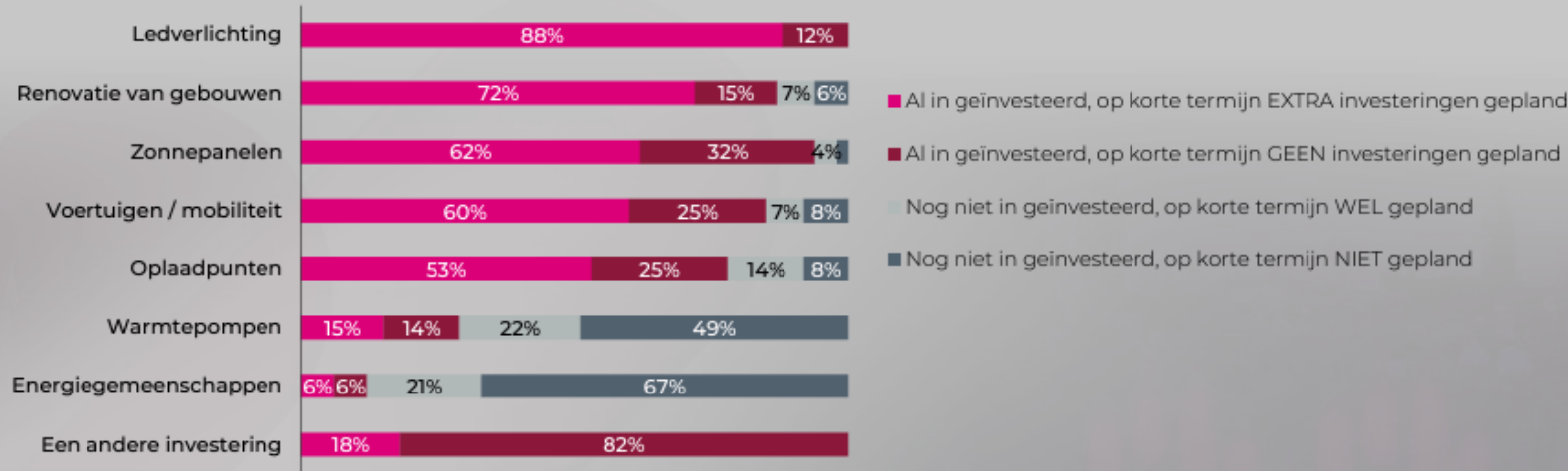
ENERGIE EFFICIËNTIE VERPLICHTINGEN SINDS 2023

Belfius-enquête bij lokale besturen

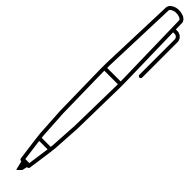
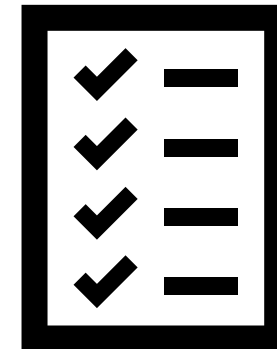
Naar aanleiding van de energiecrisis, welke investeringen plant uw gemeente op het gebied van energie?

Vlaams Regeerakkoord 2024-2029

171

De verbreding van het toepassingsgebied van de energielening naar alle vormen van energetische maatregelen voor het efficiënter en duurzamer maken van jeugdlokalen brengen we sterk onder de aandacht, net zoals andere ondersteuningsinstrumenten.

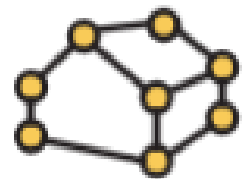

Jeugdwerkinfrastructuur delen: Hoe ga je aan de slag als gemeente?

Jeugdwerkinfrastructuur wordt de laatste jaren steeds meer gedeeld. Soms succesvol, soms helemaal niet. Soms vrijwillig, soms uit noodzaak of opgelegd door de lokale overheid. De werkgroep jeugdlokalen van De Ambrassade onderzocht goede en minder goede voorbeelden, en maakte een oplistijng van do's en don'ts voor lokale besturen bij het delen van jeugdwerkinfrastructuur.

Meer weten? Een uitgebreide versie van deze tekst vind je op jeugdlokalen.be. Zelf aan de slag gaan om jeugdwerkinfrastructuur te delen? Check dan onze handleiding op <https://ambrassade.be/ruimte/handleiding>

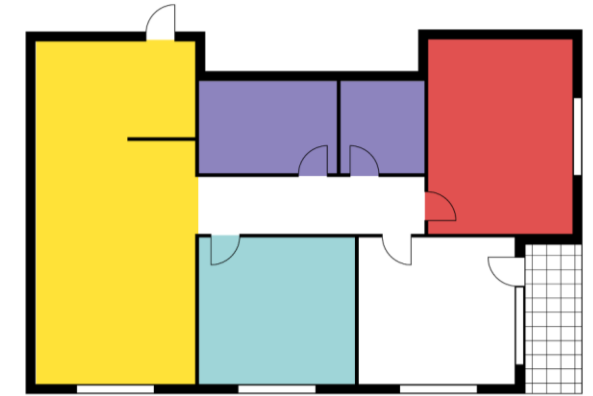
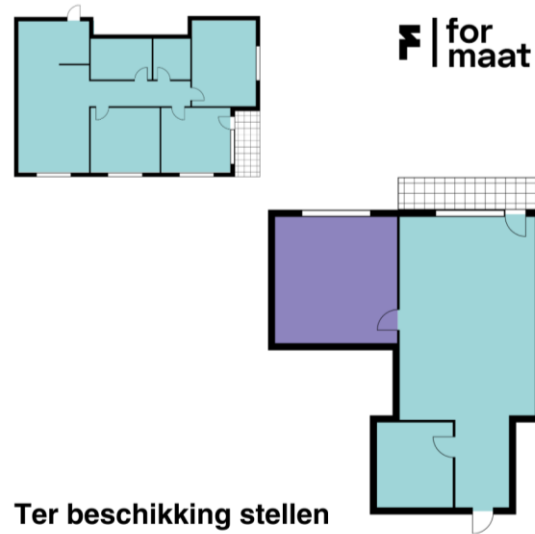

SLIM
GEDEELD.be

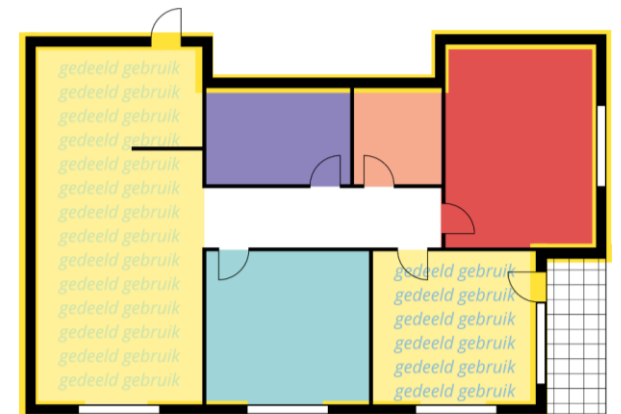
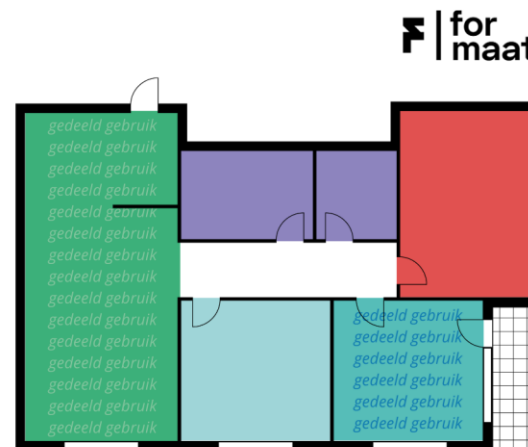
2014 -2017 (!)

Inspiratiedag gemeenschapsinfrastructuur

Living apart together

Platformwerking

POSITIVE
THINKING

POSITIVE
OUTCOME

Wat doen we nog in '24 – '25?

- Box Verenigde Verenigingen naar lokale besturen
- Brochure jeugdlokalen en de kerk
- Masterplan Jeugd- en cultuurinfrastructuur
- ~~Jeugdlokalen.be~~

jeugdinfrastructuur.be

Programma

13u30 BLOK 1:

- Gemeenschapsinfra aan het woord (speelkamer)
- Naar een duurzaam gemeenschapsinfra beleid (Kleine kamer)
- Hoezo ruimte delen? (Zolder)

15u Pauze

15u30 BLOK 2:

- Lokale Ondersteuning voor gemeenschapsinfra (zolder)
- De juiste subsidies voor de juiste investeringen van je jeugdinfrastructuur (kleine kamer)
- Rondleiding op de site Heilig Hart: Hier bruist een gemeenschap! (verzamelen aan de bar)

17u00 Receptie